

Latin Amerika:
**“21. Yüzyıl
Sosyalizmi” mi?**

Latin Amerika: “21. Yüzyıl Sosyalizmi” mi?

1. Basım: Kasım 2012

Kapak & Dizgi: Dönüşüm Yayınları

DÖNÜŞÜM YAYINLARI

Fatih Mah. Bahçeyolu Cad. Ülbeği İş Merkezi,

No: 9, Kat:4 Esenyurt/İstanbul

Tel&fax: (0212) 620 67 57

BERDAN MATBAASI

Davutpaşa Caddesi Güven Sanayi Sitesi C Blok

No: 215-216-239 Topkapı/İstanbul

Tel: (0212) 613 11 12

Sertifika No: 12491

Latin Amerika üzerine sürekli bir şeyler yazılıp çiziliyor. Ancak söylenenlerin bir çoğunda Latin Amerika bir bütün olarak ele alınıyor ve öyle değerlendiriliyor. Oysa Latin Amerika denilen coğrafya birçok ülkeden oluşuyor. Bu nedenle toptan bir değerlendirme hep eksik kalan bir değerlendirme olacaktır. Çünkü her ülkenin somut koşulları o ülke somutunda değerlendirilmelidir.

Kendine devrimci-sosyalist diyen birçok parti, örgüt ve çevre Latin Amerika'yı "devrimin fırtına merkezi" olarak adlandırdı, adlandırıyor. Ancak özellikle Ortadoğu'da son dönemde esen rüzgarlardan olacak bu adlandırma biraz daha az duyulmaya başlandı. "Devrimin fırtına merkezi" kavramı veya bu tip toptancı yaklaşımlar doğru olmadığı gibi, doğru perspektifler de sunmazlar. Zaten bugün öyle de oluyor.

Son yıllarda birbiri ardına Latin Amerika ülkelerindeki hükümet değişiklikleri, sol ve hatta zaman zaman devrimci söylem kullanan liderlerin başa geçmeleri bölge üzerine özel bir çalışma yapmayı bir zorunluluk haline getirdi.

Bu çalışma ile biz elbette toptan değerlendirme yerine, tek tek ülkeleri ele alacak ve ülkedeki seyri somut olarak inceleyeceğiz. Böylece okuyucu bu ülkelerde iktidarda olan düşüncelerin gerçekte hangi düşünceler olduğunu daha yakından öğrenebilecektir.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	6
İçindekiler	7
Latin Amerika: “21. Yüzyıl Sosyalizmi” mi?	9
“Sol Rüzgar”ın gerçek içeriği:	9
Kıtasal Devrim mi?	10
“21. Yüzyıl Sosyalizmi”	11
“21. Yüzyılın Sosyalizmi” gibi teorilerin ortaya ...	13
“Yeni Dünya Düzeni”	13
Küreselleşme	14
Neoliberalizme karşı mücadele	15
“21. Yüzyılın Sosyalizmi”: Teori...	18
“21. yüzyılın sosyalizmi”nin bir başka temel direği,...	28
Latin Amerika’nın genel görüntüsü	34
a) Genel bilgi ve kimi veriler.	34
b) Çok kısa tarih...	37
c) Özetle 1989’a gelindiğinde ekonomik durum.	42
d) 1989 sonrası durum...	44
e) ABD’nin “arka bahçesi” olmaktan çıkma ...	49
f) Özetle kimi Latin Amerika ülkeleri ...	54
“Sol rüzgarlar”ın estiği kimi ülkelerdeki durum...	56
VENEZÜELA	56
Kısaca Chavez’in ortaya çıkışı...	58
Chavez’in seçim propagandası neydi?	60
Chavez’in seçilmesinden sonra öne çıkan ...	61
Misyonlar nedir?	71

Devletleştirme, ya da kamulaştırma sosyalizmin ...	73
Anti emperyalizmin sınırı...	77
Chavez'in sosyalizmle ilişkisi nedir?	81
BOLİVYA	82
2005 seçimlerinden önce kitlelerin mücadelesi ...	83
Morales'in tavrı	86
Morales Başkan!	89
Morales ne yaptı?	90
Kısaca Bolivya'nın dış ilişkileri...	95
EKVADOR	97
Correa'nın icraatları...	102
Kimi benzerlikler, ortak noktalar...	106
"Reformist Sol" kesimden örnekler ...	109
ŞİLİ	109
Pinochet döneminin sonu...	110
1990'dan sonraki süreç...	111
Bachelet ve icraatları...	112
Ekonomi ve dış ilişkiler...	116
Sonuç	117
BREZİLYA	117
Lula'nın icraatları...	120
Lula'nın ikinci kez seçilmesi	124